

ACTA 2/2020

A les 11.00 hores del dia 8 de maig de 2020 es reuneix la Comissió Permanent del Consell de Formació Professional de la ciutat de Barcelona en sessió extraordinària telemàtica a causa del confinament provocat per la pandèmia de la covid-19 (<https://meet.jit.si/ConsellFP>), sota la presidència de la Sra. Maria TRUÑÓ SALVADÓ, que exerceix com a presidenta per delegació del regidor Il·lm. Sr. Joan SUBIRATS i HUMET.

Hi concorren les Il·lmes. Sres. Montserrat BALLARIN ESPUÑA, regidora del Grup Municipal del Partit del Socialistes de Catalunya i Gemma SENDRA PLANAS, del Grup Municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya; la Sra. Berta CLEMENTE NET, per delegació de la Il·lma. Regidora Neus MUNTÉ FERNÁNDEZ, i els Srs./Sres. Margarita TOSSAS MARQUÈS, en representació de l'IMEB; Marta CARRANZA GIL DOLZ DEL CASTELLAR, en representació de Consell Escolar Municipal; Fabian MOHEDANO i MORALES, en representació del Consell de la Formació Professional de Catalunya; Julio ANDREU, de la Fundació Escola Cristiana; Lourdes SUGRANYES, en representació de Barcelona Activa; Neus PONS, en representació de la FUNDACIÓ BCN FORMACIÓ PROFESSIONAL; Gemma VERDÉS PRIETO, en representació del Consorci d'Educació de Barcelona; Rosa ALEMANY, en representació de l'Institut de Persones amb Discapacitat; Pascual BAYARRI i VALCÁRCEL, en representació del Consell Econòmic i Social de Barcelona; Miguel MORRILLA HERNÁNDEZ, en representació del Consell de la Joventut de Barcelona; Iris María MOLINA ÁVILA, en representació de Foment del Treball Nacional; Rodrigo PLAZA, en representació de CCOO; Jesús MARTÍN i Eva GAJARDO, en representació de la UGT; José Luis DURÁN MOYANO, en representació de l'Institut Escola del Treball; Mireia MARTÍN, en representació de la PIMEC; Lluís VILA, en representació de la FAPAES, i Josep FRANCI en representació de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. Assistits per la secretària delegada de l'IMEB, Sra. Ana GARCÍA CACHAFEIRO, per delegació del secretari general de l'Ajuntament de data 3 de desembre de 2018, que ho certifica. Hi assisteix també la Secretaria Tècnica del Consell, representada per la Sra. Laia HERRERA PUJOL.

Excusen la seva assistència la Il·lma. Sra. Neus MUNTÉ FERNÁNDEZ, regidora del Grup Municipal Demòcrata PDeCAT; el senyor Bernat LÓPEZ CISNEROS, del Consell Assessor Municipal d'Universitats i la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació i la Gerència de Serveis Educatius de la Diputació de Barcelona.

A les 11.05 hores s'obre la sessió d'acord amb la convocatòria cursada, i amb el següent punt de l'ordre del dia:

Marta Carranza, secretària del Consell Educatiu de Ciutat, explica que no s'aprova l'acta de la sessió de la Comissió Permanent del passat 29 de gener atès que aquesta no és una sessió ordinària sinó extraordinària. I explica breument el desenvolupament de la sessió en l'àmbit tècnic:

- S'ha reservat 1 hora i 30 minuts per celebrar la reunió, malgrat que el temps òptim previst per a la reunió és de 60 minuts. No és recomanable fer sessions més llargues.

- La sessió s'enregistrarà a efectes de l'acta i dels documents que posteriorment es vulguin elaborar.
- Atès que la reunió serà telemàtica, es demana que tothom apagui la càmera per tal de no destorbar l'atenció de la resta del grup.
- Si hi ha sorolls o interferències, també cal silenciar el micròfon.
- Cal fer senyals amb la mà si algú vol intervenir o fer clic a la icona de mà (situada a la banda esquerra de la pantalla, part inferior).
- Es demana la màxima comprensió i paciència per a aquesta primera reunió telemàtica, atès que és possible que hi hagi dificultats tècniques i el ritme de la sessió sigui més lent que el d'una sessió presencial. Tots els consells de participació de l'Ajuntament de Barcelona, juntament amb la Direcció de Democràcia Activa estan valorant el funcionament de les sessions telemàtiques i plantejant metodologies de treball i millores tècniques per poder participar-hi de manera òptima. Aquesta situació de confinament pot esdevenir una finestra d'oportunitat per avançar en la participació digital.

Dona pas al primer punt de l'ordre del dia:

1.- Benvinguda a càrrec de la comissionada d'Educació

La comissionada d'Educació, la Sra. Maria Truñó, fa un agraïment col·lectiu a totes les persones assistents i constata la diversitat d'agents i la pluralitat de mirades (centres de formació, empreses, sindicats, grups municipals, administració educativa i de les polítiques d'ocupació). Una mostra de la intel·ligència col·lectiva del conjunt de la formació professional de la ciutat.

Recorda que la Permanent és un espai per compartir visions sobre la situació provocada per la pandèmia de la covid-19. Afirmar que caldrà un esforç col·lectiu per entomar el futur. Explica que en el marc del Consell Educatiu de Ciutat s'ha analitzat la situació a escala de bressol i obligatòria i que es creu oportú fer un anàlisi de la postobligatòria i, específicament, de la formació professional.

Constata que han passat dos mesos sense escoles ni instituts com a espais d'aprenentatge i socialització, s'ha hagut d'improvisar molt i s'ha constatat que no estàvem preparats per entomar un repte d'aquesta envergadura. Que és evident que és complicada la gestió des de la incertesa i que les instruccions que s'han donat des de les diferents administracions no han estat prou clares. Però té clar que la crisi econòmica i social no es pot convertir en una crisi educativa.

Que a Barcelona, l'impacte de la pandèmia ha estat especialment sever. Que les conseqüències de la crisi provocada per la covid-19 es mesuren en un elevat nombre de persones afectades, i una paralització de la vida econòmica que ha deixat sense ingressos moltes persones i que pot acabar suposant la destrucció de milers de llocs de treball i la desaparició de nombroses empreses. Tot plegat ha deixat enormes seqüeles en l'àmbit social, la qual cosa ha fet créixer la vulnerabilitat, sobretot d'aquells sectors de la població més castigats. I afirma que aquesta crisi ha arribat

quan encara no ens havíem recuperat dels efectes de la crisi econòmica del 2008, que havia augmentat les desigualtats socials, la pobresa i la precarietat laboral, i també les desigualtats educatives. En aquest sentit, diu que l'Ajuntament de Barcelona està posant tots els seus esforços a donar resposta a les necessitats de la ciutadania, especialment per a aquells col·lectius més vulnerables, però també està plantejant actuacions a mitjà i llarg termini al voltant del Pacte per Barcelona, com a eina per aprofitar tot el potencial de la ciutat per superar la crisi de la covid-19 i generar un nou impuls per a la ciutat, de manera consensuada amb els agents de l'àmbit econòmic, social, educatiu, cultural, esportiu i científic de Barcelona, i amb una visió metropolitana. Creu que la formació professional és un àmbit estratègic. Explica que en el marc del Pacte per Barcelona es crea una taula específica d'educació i formació. Que el Pacte és una proposta i un compromís col·lectiu per impulsar una sortida en positiu a la crisi, per sobre d'altres consideracions, per treballar amb més intensitat i de manera conjunta al voltant de les grans prioritats de ciutat que, en els propers divuit mesos, ens haurien d'ajudar a avançar en la recuperació econòmica i social de Barcelona.

Abans d'acabar vol destacar la implicació de molts centres de formació professional en la gestió de la crisi. Sobretot amb recursos humans, coneixements, infraestructures, especialment de l'àmbit industrial, tecnològic i sociosanitari.

Que cal fer una valoració de la situació d'emergència sanitària provocada per la pandèmia de covid-19 i la seva afectació en l'àmbit educatiu i formatiu. Que la pandèmia provocada per la covid-19 ha tensat el sistema en la seva globalitat (especialment el de salut, el social i l'econòmic, però també l'educatiu), i ha deixat al descobert fragilitats i mancances. I que el sistema educatiu des del decret de l'estat d'alarma ha anat recollint evidències de les insuficiències i de la necessitat de fer front a la situació de manera reactiva per respondre a les urgències, i començar a treballar de manera proactiva per garantir que aquells aspectes importants a resoldre a mitjà termini. Tot en un marc de molta incertesa i molt soroll de fons (amb declaracions i contradecaracions i planificacions que es modifiquen constantment). Però que en qualsevol cas, aquesta comissió vol ser un espai de reflexió i debat per parlar de com estem afrontant aquest final de curs (en quina situació es troben els docents, els alumnes, les famílies, les entitats...), però també per plantejar-nos com iniciarem el curs que ve i què ens caldrà per afrontar-lo).

Marta Carranza dona pas al torn obert de paraules per iniciar el segon punt de l'ordre del dia: **2.- Reflexió i debat a partir de dos escenaris de treball:**

- Com afrontem aquesta nova situació des de les institucions i entitats que representem?
- Un cop iniciem el desconfinament, què ens caldrà fer o tenir present per reemprendre l'activitat des dels centres formatius i laborals?

Pren la paraula Gemma Verdés, del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), que explica que estan publicades les dates de preinscripció per a l'any que ve. I que són

conscients que serà una preinscripció complicada que requerirà un esforç extra per part dels centres.

Que la suspensió de la Formació en Centres de Treball (FCT), tindrà un gran impacte en les competències de l'alumnat, atès que la suspensió de les pràctiques impossibilitarà fer les hores mínimes establertes per a cadascun dels ensenyaments professionalitzadors.

Que l'avaluació de les competències s'haurà de plantejar de manera més global perquè no s'han pogut acabar les pràctiques.

Que s'espera una resolució específica del Departament d'Educació amb els criteris específics d'orientació per al professorat, perquè pugui regular les pràctiques a les empreses de l'alumnat dels ensenyaments professionalitzadors, i així assegurar que l'alumnat que cursa aquests estudis pugui obtenir el títol en acabar el curs, d'aquesta manera pugui continuar amb la seva formació o incorporació al món laboral.

També creu que la recomanació de l'FP en modalitat dual serà la suspensió de l'acord formatiu entre centres i empreses, a l'espera de reprendre l'estada.

Pel que fa a la modificació del currículum de l'FP, afirma que encara no en tenen notícies.

I que de cara a l'any que ve, no hi haurà afectació de plantilles.

Pren la paraula Neus Pons, de la Fundació BCN Formació Professional. Exposa que el treball a distància és un sotrac per a totes les organitzacions. Que en el cas de la Fundació, projectes com ara l'FP Dual, el Metròpolis LAB o els Premis d'Emprenedoria queden una mica tocats. Aprofita la intervenció per agrair la implicació dels centres, docents i alumnat en aquests projectes. Creu que ara la prioritat és garantir els aprenentatges de l'alumnat amb les millors condicions.

Pren la paraula Jesús Martín d'UGT.

Creu que abans de parlar del calendari escolar del proper curs acadèmic s'hauria de preveure de manera excepcional una organització diferent dels espais dels centres, per poder complir les mesures de distanciament social fins que no es controli la pandèmia.

Creu que poden optimitzar els espais els centres amb torns de matí-tarda o mixtos. Creu que, malgrat que no és una solució fàcil, és preferible al fet de no poder obrir un institut perquè no es puguin mantenir les distàncies de seguretat recomanades per les autoritats sanitàries. Afirma que els mòduls impartits en un taller o laboratori difícilment poden ser virtuals, i que caldria fer els desdoblaments en totes les famílies professionals.

Entenen que, en la situació actual, més que mai s'ha de fer una baixada de ràtios a tots els espais comuns: aules, tallers, laboratoris, menjadors, etcètera. És un repte de tota la societat.

Afirma que tots aquests temes se li han plantejat al conseller d'Educació, però que no han rebut resposta.

Conclou que actualment hi ha un gran problema amb les pràctiques a les empreses, a causa del seu tancament. Els preocupa particularment la situació de les empreses on feien o havien de fer les pràctiques l'alumnat tant de Formació en Centre de Treball (FCT) com d'FP Dual. I subscriu l'afirmació de la comissionada que la crisi econòmica i social no ha de ser també educativa.

Abans d'acabar, expressa també la seva preocupació per l'esclatxa digital de l'alumnat.

Conclou que els agents socials i el govern haurien de reflexionar conjuntament com afecta la covid-19 a l'FP per tal de poder detectar els nous problemes generats per la pandèmia i trobar solucions puntuals tant per a aquest curs com per al proper, ja que tot apunta que el virus continuarà actiu durant bastant de temps.

Pren la paraula José Luis Duran, de l'Institut Escola del Treball. Expressa el seu reconeixement a totes les direccions de centre de Barcelona per la feina feta en aquest context tant complicat. Creu que des de les direccions hi ha un sentiment de solitud. Afirma que les instruccions que arriben des del Departament d'Educació no són prou clares, i aquest fet suposa un excés de reunions per informar els equips docents. Creu que la situació de pandèmia suposa un canvi de paradigma pel que fa a la docència. D'altra banda, creu que no tenen prou informació sobre el canvi en el currículum dels cicles formatius. Preveu un retorn a les aules complicat perquè no hi ha prou espai per garantir la seguretat. A més, també assenyala que no hi ha suficients EPI, ni prou professorat. Pel que fa a la preinscripció, creu que el context suposa moltes dificultats perquè no es permet fer portes obertes i que és previsible que hi hagi baixada de matrícula. Pel que fa a l'esquerda digital, afirma que no han arribat els suficients dispositius digitals.

Pren la paraula Julio Andreu, de la Fundació Escola Cristiana. Afirma que amb aquesta nova situació estan fent un màster d'educació en línia. Comparteix el neguit sobre com iniciaran el proper curs amb aules i personal docent suficient. Explica que l'ensenyament en línia està provocant jornades laborals molt llargues. Creu que des del Departament d'Educació no es té prou en compte l'escola concertada a l'hora de facilitar recursos.

Pren la paraula Rodrigo Plaza, de CCOO. Agraeix la convocatòria de la Permanent, el primer Consell de l'FP convocat des que hi ha la pandèmia. Creu que s'hauria de fer un plenari per poder treballar amb tots els actors de la FP sobre com abordar la situació. Creu que les dificultats i desigualtats que ja arrossegava l'FP s'agreuken amb aquesta situació. Creu que caldria convocar "la Mesa" per regular el canvi de la modalitat presencial a la modalitat a distància. Diu que hi ha moltes incògnites de com acabar i començar el nou curs i posa d'exemple l'FP dual, les formacions en centres de treball, etcètera. Que cal tenir present que es pot donar, com al 2008, un augment de demanda per estudiar FP i que cal estar preparats. També creu que s'agreuken les desigualtats, arran d'un augment de l'abandonament escolar i més bretxa digital.

Pel que fa a la modificació del currículum, creu que no es pot aprovar en aquest context. Que el nou curs ja serà prou complicat, amb la incorporació de matèria que no s'ha pogut treballar durant el darrer trimestre.

Pren la paraula Lourdes Sugranyes, de Barcelona Activa. Explica que Barcelona Activa està al 100% de la seva activitat i en format teletreball. Que estan preocupades per les formacions professionals a persones aturades, atès que la majoria de programes estan subvencionats pel Servei d'Ocupació i encara no saben quins recursos tindran.

Pren la paraula Fabian Mohedano, del Consell Català de l'FP. Felicita totes les persones que formen part del Consell per la tasca feta fins ara. Diu que la casuística de la situació és molt diversa, com diversa és la formació professional. Assenyala que no pot respondre a les demandes que es fan al Departament d'Educació. Afegeix que no descarten fer la Fira d'Oficis en la modalitat que sigui. Li preocupa com afrontarem la crisi econòmica que vindrà i creu que la formació professional ha d'estar amatent a les necessitats del sector.

Pren la paraula Gemma Sendra, del Grup Municipal d'ERC. Creu que en aquesta Permanent hi hauria d'haver la presència del Departament d'Educació. Destaca la implicació de la comunitat educativa, la situació de la qual qualifica com a molt difícil. Pel que fa a l'esquerda digital, creu que cal garantir l'accessibilitat per a tothom. L'accés a la tecnologia ha de ser possible per al conjunt de la ciutadania. Pel que fa a l'inici de classes, creu que cal apostar per la presencialitat i, si cal, trobar espais complementaris per garantir la seguretat. Comparteix amb Fabian Mohedano la preocupació sobre la crisi econòmica i l'ocupació juvenil. Creu que cal explorar les beques salari per continuar estudiant. I, finalment, pel que fa a les dificultats sobre la difusió de l'oferta formativa, creu que els mitjans de comunicació s'hi haurien d'implicar i que BTV podria ser un bon recurs.

Pren la paraula Maria Truñó, comissionada d'Educació. Explica que el Departament està representat a la Comissió, en la mesura que hi ha la presència del Consorci d'Educació de Barcelona. Creu que aquesta pandèmia posa en evidència la necessitat de treballar des d'una perspectiva d'equitat educativa. Que s'ha de garantir l'accés dels i les joves a la formació professional i que, si cal, s'han d'explorar el sistema de beques per no deixar ningú enrere.

Pren la paraula Gemma Sendra, del Grup Municipal d'ERC. Explica que el Departament d'Educació està treballant per donar resposta a totes les etapes educatives. Creu que cal parar atenció especialment als programes de formació i inserció, perquè són la baula més feble del sistema d'educació postobligatòria. Creu que no s'ha fet prou en l'acompanyament de l'alumnat més vulnerable.

Pren la paraula Rosa Alemany, de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat. Creu que no s'han tingut en compte prou els temes d'accessibilitat, especialment l'accessibilitat comunicativa. Que cal estar amatents perquè això no torni a passar de cara a l'inici del curs 2020-2021. Destaca la feina feta des del Grup de Treball d'FP i

persones amb discapacitats, i demana que es tingui en compte la reflexió i les propostes fetes des del grup.

Marta Carranza dona pas al darrer punt. 3.- **Tancament: elaboració després del debat d'un document d'estat de la qüestió a partir de les propostes i els comentaris expressats.**

Explica que es recullen totes les aportacions sorgides durant aquesta sessió i que es prepararà un estat de la qüestió per poder-lo difondre entre la comunitat educativa i el conjunt de la societat. Convida tothom a enviar reflexions i propostes. Que un cop validat el text es farà arribar al conjunt de la comunitat educativa i a les administracions competents i es penjarà a la web de l'IMEB. Agraïeix a tothom l'assistència i el temps dedicat a la sessió.

S'aixeca la sessió per part de la Presidència a les 12'30 hores.

Ana García Cachafeiro

Secretaria Delegada

Vist – i - plau

Maria Truñó Salvadó

Presidenta